

فصل ۳

استاندارد تجهیزات

فهرست استاندارد و تجهیزات سرمایه‌ای

درس مراقبت از سلامت کودک نیاز به تجهیزات و وسایل سرمایه‌ای، نیمه‌سرمایه‌ای و مصرفی دارد. در جدول ۱ به معرفی تجهیزات سرمایه‌ای، (به دلیل اهمیت و نیاز) پرداخته شده است:

جدول ۱- فهرست استاندارد تجهیزات سرمایه‌ای

نام وسیله	مشخصات فنی
مولاژ گوش	ماکت مدل گوش چهار تکه از جنس PVC
مولاژ چشم	ماکت مدل کره چشم از جنس PVC
مولاژ زبان	ماکت مدل اتصال زبان و حنجره از جنس PVC
مولاژ دندان	ماکت مدل آموزش مسواک زدن از جنس PVC
مولاژ پوست	ماکت مدل مقطع پوست از جنس PVC
مولاژ دست	ماکت مدل عضلات بدن در ۱/۴ اندازه طبیعی از جنس PVC
مولاژ کف پا	ماکت مدل کف پای سالم و بیمار از جنس PVC
ماکت مدل قلب	ماکت مدل قلب چهار تکه سه برابر بزرگ‌تر از اندازه طبیعی از جنس PVC
مولاژ مغز	مولاژ مغز ماکت مدل مغز از جنس PVC
مولاژ صورت	مولاژ صورت اندازه طبیعی از جنس PVC
ماکت مدل دستگاه گوارش جنس	ماکت مدل دستگاه گوارش از جنس PVC
ماکت مدل مقطع بینی	ماکت مدل مقطع بینی از جنس PVC
ماکت مدل معده	ماکت مدل معده از جنس PVC
ماکت مدل کلیه و نفرون	ماکت مدل کلیه و نفرون و جسم کلیوی از جنس PVC
مولاژ ماهیچه‌ها و مفصل	ماکت مدل مفصل زانو از جنس PVC
مدل لقاح و مراحل رشد انسان	ماکت مدل لقاح و مراحل رشد و نمو جنین انسان در ماه اول از جنس PVC
ماکت نوزاد دختر و پسر	ماکت نوزاد کامل از جنس PVC
ترازوی شیرخوار	ترازو توزین اطفال آنالوگ ظرفیت ۱۶ kg ترازو توزین اطفال دیجیتال ظرفیت ۱۶ kg
قدسنج شیرخوار	قدسنج سفره‌ای اطفال

نام وسیله	مشخصات فنی
فشارسنج دیجیتالی	دستگاه فشارسنج فشار وریدی دیجیتالی مچی و بازویی
فشارسنج جیوه‌ای	دستگاه فشارسنج فشار وریدی مرکزی رومیزی
فشارسنج عقربه‌ای	دستگاه فشارسنج فشار وریدی مرکزی عقربه‌ای با گوشی
تب‌سنج (ترمومتر)	تب‌سنج پزشکی دیجیتالی رنگی مقعدی تب‌سنج پزشکی مخصوص گوش و پیشانی
کیسه آب گرم	کیسه آب گرم جهت پرکردن آب گرم
کیسه آب سرد	کیسه آب سرد جهت پرکردن آب یخ
تخت معاینه	تخت معاینه کاربرد اورژانس
مولاژ اسکلت	ماکت مدل اسکلت انسان کوچک‌تر از اندازه طبیعی از جنس PVC
ماکت کامل بدن	ماکت کمک آموزشی برای انجام کمک‌های اولیه کنترل بیماری‌ها و رعایت بهداشت فردی به اندازه تنه کامل بدن انسان
مولاژ نیم تنه	ماکت مدل نیم تنه انسان در ۲/۱ اندازه طبیعی جنس PVC
کپسول اطفای حریق دستی	خاموش کننده پودر و گاز (انواع مختلف آب و گاز)
زمان سنج	زمان سنج دیجیتالی استیل
چراغ قوه	چراغ قوه الکتریکی تک جزئی
دیش درب‌دار	ظرف استیل در دار مخصوص گذاشتن وسایل جراحی
سینی استیل	سینی پزشکی استیل
ماکت تنفس مصنوعی و ماساژ قلب (ماکت CPR)	ماکت کمک آموزشی برای انجام کمک‌های اولیه به اندازه نیم‌تنه انسان بزرگ (ماکت CPR)
جعبه کمک‌های اولیه	جعبه کمک‌های اولیه عمومی جنس پلاستیکی سایز ۱۱×۱۳ cm
ظرف قلوهای (رسیور)	رسیور کلیوی شکل از جنس استیل
آتل در اندازه‌های مختلف	آتل در اشکال مختلف آلومینیومی و چوبی و بادی
ظرف استوانه‌ای کوچک	ظرف استوانه‌ای کوچک برای قرار دادن پنبه الکلی و ترمومتر از نوع استیل
ترالی	ترالی اورژانس استیل
برانکارد	برانکار حمل بیمار
تخته ستون فقرات	تخته ستون فقرات بلند سایز ۱۸۰ cm ۴۰

نام وسیله	مشخصات فنی
پنست	پنست جنس استیل از وسایل ست پانسمان
پنس	پنس استیل وسیله ست پانسمان
گالی پات	ظرف پیاله‌ای شکل استیل از ظروف درمانی و مراقبتی بیمار
میکروسکوپ	میکروسکوپ بیولوژی آزمایشگاهی
ویدئو پروژکتور	ویدئو پروژکتور
رایانه	رایانه همراه نوت بوک
میز و صندلی کار	میز ملزومات آموزش فنی و حرفه‌ای کار دانش آموز
صندلی دانش آموز	صندلی پلاستیکی دانش آموزی برای کارگاه
میز کارگاهی	میز فلزی کارگاهی با روکش چوبی
یک دستگاه اپی میجر (ویژیولایزر)	پروفایل پروژکتور اپتیکال تجهیزات نمایشگر بزرگ‌نما
میز اداری ویژه مربی	میز اداری ویژه مربی ابعاد ۱۲۰×۷۳×۷۰ cm
کیت کلرسنج	کیت کلرسنج از پلاستیکی با محتویات شامل (قرص کلرسنج (DPD) و محلول فنل رد برای سنجش (pH)

فصل ۴

اصطلاحات پایه و تخصصی

جدول ۱- کلیدواژه‌های فارسی و انگلیسی واحدهای یادگیری درس مراقبت از سلامت کودک

انجام کمک‌های اولیه به‌هنگام بروز حوادث		نظارت بر تغذیه سالم کودک		کنترل بیماری‌های شایع کودکان		نظارت بر بهداشت فردی کودک		توسعه شاخص‌های رشد جسمی - حرکتی		واحد یادگیری ردیف
First aid	کمک‌های اولیه	Nutrition feeding	تغذیه	Disease	بیماری	Health	بهداشت	Growth	رشد	
Injury	آسیب دیدگی	Food groups	گروه‌های غذایی	Pathogenic microorganisms	میکروارگانیسم‌های بیماری‌زا	Organs	اندام‌های بدن	Development	تکامل	۲
Accident	حادثه	Diet	برنامه غذایی	Infection	عفونت	Organ systems	دستگاه‌های بدن	Physical- development	رشد جسمی - حرکتی	۳
Choking	خفگی	Health control food	کنترل بهداشتی مواد غذایی	Pollution	آلودگی	Confusion	اختلال حواس	Big muscles	عضلات بزرگ	۴
Cardiac arrest	ایست قلبی	Cook food hygiene	طبخ بهداشتی مواد غذایی	Virus	ویروس	Anthropometric	تن‌سنجی	Small muscles	عضلات کوچک	۵
Bleeding	خونریزی			Fungus	قارچ	Growth monitoring	پایش رشد	Muscles coordination	هماهنگی عضلات	۶
Wounds	زخم	Diet	رژیم	Bacterium	باکتری	Health records	پرونده سلامت	Balance	حفظ تعادل	۷

انجام کمک‌های اولیه به هنگام بروز حوادث		نظارت بر تغذیه سالم کودک		کنترل بیماری‌های شایع کودکان		نظارت بر بهداشت فردی کودک		توسعه شاخص‌های رشد جسمی - حرکتی		واحد یادگیری
Poisoning	مسمومیت			Parasite	انگل			Fine motor skills	مهارت‌های حرکتی کوچک	۸
First aid boxes	جعبه کمک‌های اولیه			Protists	آغازیان			Gross motor skills	مهارت‌های حرکتی بزرگ	۹
Casualty	مصدوم			prevention	پیشگیری			Cognitive development	رشد شناسی	۱۰
Carrying injured	حمل مصدوم			Identification	شناسایی			Language development	رشد کلامی	۱۱
Pulse	نبض			Separation	جداسازی			Social-emotional development	رشد عاطفی-اجتماعی	۱۲
temperature	درجه حرارت			Child care patient information	مراقبت از کودک بیمار			Development continuum	پیوستار رشدی	۱۳
Respiration	تنفس			Quick reference	اطلاع‌رسانی					۱۴
Pressure Blood	فشار خون			Vital signs	علامه حیاتی					۱۵
				Reporting	گزارش دهی					۱۶

جدول ۲- کلید واژه‌های فارسی و انگلیسی درس کنترل بهداشت و ایمنی مراکز پیش از دبستان

انگلیسی	فارسی	ردیف
Accident Prevention	پیشگیری از حوادث	۱
Aeration tank	تانک هوادهی	۲
Agricultural solid waste	مواد زائد کشاورزی	۳
Agricultural wastewater	فاضلاب کشاورزی	۴
Bar screen	آشغال گیر میله‌ای	۵
Biodegradable Material	مواد قابل تجزیه بیولوژیکی	۶
Burns	سوختگی	۷
Chemical water quality	کیفیت شیمیایی آب	۸
Chlorination	کلرزنی	۹
Choking and suffocation	خفگی و خفقان	۱۰
Clarifier	زال‌ساز	۱۱
Coagulants	مواد منعقدکننده	۱۲
Coagulation	انعقاد	۱۳
Collection	جمع‌آوری	۱۴
Combined sewer system	شبکه جمع‌آوری فاضلاب مشترک	۱۵
Commercial wastewater	فاضلاب تجاری	۱۶
Commercial solid waste	مواد زائد تجاری	۱۷
Composting	کمپوست‌سازی (تولید کود آلی از زباله)	۱۸
Construction and demolition waste	نخاله‌های ساختمانی	۱۹

انگلیسی	فارسی	ردیف
Disinfection	گندزدایی	۲۰
Disposal	دفع نهایی	۲۱
Domestic wastewater or sanitary wastewater	فاضلاب خانگی	۲۲
Drinking water	آب آشامیدنی	۲۳
Drowning	غرق شدن	۲۴
Electrical Safety	ایمنی برق	۲۵
Evaporation	تبخیر	۲۶
Fertilizer	کود	۲۷
Fill_Land_Draw Pool	استخرهای پر و خالی شونده	۲۸
Fire	آتش سوزی	۲۹
Flocculation	لخته سازی	۳۰
Garbage	آشغال	۳۱
Green space	فضای سبز	۳۲
Grit chamber	دانه گیر	۳۳
Groundwater	آب زیرزمینی	۳۴
Handling	جابه جایی	۳۵
Hazard	خطر	۳۶
Hazardous waste	مواد زائد خطرناک	۳۷
Heating and Cooling	سرمایش و گرمایش	۳۸
Illuminance	شدت روشنایی	۳۹

انگلیسی	فارسی	ردیف
Imhoff tank	ایمهاف تانک	۴۰
Incinerator	زباله‌سوز	۴۱
Indoor environment	فضای داخل ساختمان	۴۲
Industrial solid waste	مواد زائد صنعتی	۴۳
Industrial wastewater	فاضلاب صنعتی	۴۴
Infectious diseases	بیماری‌های عفونی	۴۵
Infectious waste	زباله‌های عفونی	۴۶
Infiltration	نفوذ	۴۷
Injuries	صدمات	۴۸
Insecticide	حشره‌کش	۴۹
Institutional wastewater	فاضلاب مؤسسات	۵۰
Institutional solid waste	مواد زائد مؤسسات	۵۱
Intake pipe	لوله برداشت	۵۲
Landfill	دفن	۵۳
Lighting	روشنایی	۵۴
Luminance	درخشندگی	۵۵
Luminous Flux	میزان نور یا فشار نور	۵۶
Luminous Intensity	شدت نور	۵۷
Microbial water quality	کیفیت میکروبی آب	۵۸
Municipal solid waste	مواد زائد جامد شهری	۵۹
Outdoor environment	فضای بیرون ساختمان	۶۰

انگلیسی	فارسی	ردیف
Physical water quality	کیفیت فیزیکی آب	۶۱
Playground	زمین بازی	۶۲
Poisoning	مسمومیت	۶۳
Pre_chlorination	پیش کلرزنی	۶۴
Preliminary treatment	تصفیه مقدماتی	۶۵
processing at the source	پردازش در محل تولید	۶۶
Quality characteristics	خصوصیات کیفی	۶۷
Quantity characteristics	خصوصیات کمی	۶۸
Receiving water	آب‌های پذیرنده	۶۹
Recirculating Swimming Pool	استخرهای دارای سیستم گردش	۷۰
Reservoir	مخزن	۷۱
Residential wastewater	فاضلاب مناطق مسکونی	۷۲
Risk	خطر	۷۳
Runoff	رواناب سطحی	۷۴
Sand filtration	فیلتراسیون شنی	۷۵
Sand play	شن بازی	۷۶
Sedimentation Tank	تانک ته‌نشینی	۷۷
Separate sewer system	شبکه جمع‌آوری فاضلاب مجزا	۷۸
Separation	جداسازی	۷۹
Septic tank	سپتیک تانک	۸۰
Settling tank	تانک ته‌نشینی	۸۱

انگلیسی	فارسی	ردیف
Settling basin	حوضچه ته‌نشینی	۸۲
Solid waste	مواد زائد جامد	۸۳
Space requirements	فضای مورد نیاز	۸۴
Storage	ذخیره‌سازی	۸۵
Surface water	آب سطحی	۸۶
Swimming pool	استخر شنا	۸۷
Total dissolved solids	کل جامدات محلول	۸۸
Toxic Chemicals	مواد شیمیایی سمی	۸۹
Toy safety	ایمنی اسباب‌بازی	۹۰
Transfer and transport	حمل و نقل	۹۱
Transpiration	تعرق	۹۲
Treatment	تصفیه	۹۳
Turbidity	کدورت	۹۴
Waste generation	تولید زباله	۹۵
Water based diseases	بیماری‌هایی که آب در چرخه انتقال آنها نقش دارد	۹۶
Water borne diseases	بیماری‌های منتقله از آب	۹۷
Water play	آب‌بازی	۹۸
Water related insect vectors	بیماری‌های منتقله به وسیله حشرات ناقل مرتبط با آب	۹۹
Water washed diseases	بیماری‌های ناشی از عدم شست‌وشوی کافی	۱۰۰

انگلیسی	فارسی	ردیف
Sleep	خواب	۱۰۱
Free time	اوقات فراغت	۱۰۲
Rest	استراحت	۱۰۳
Paper	کاغذ	۱۰۴
Plastic	پلاستیک	۱۰۵
Wood	چوب	۱۰۶
Food	مواد غذایی	۱۰۷
Yard debris	زایدات درختان	۱۰۸
Metal	فلز	۱۰۹

تعریف اصطلاحات واحد یادگیری کنترل بیماری‌های شایع کودکان

تعریف بعضی از کلمات و اصطلاحات متداول بیماری‌های شایع:

عوامل عفونت‌زا: موجوداتی هستند که سلامتی موجودات دیگر را به مخاطره انداخته و سبب بیماری می‌شوند، مانند میکروارگانیسم‌های بیماری‌زا که انواع مختلفی دارند.
عفونت: جایگزینی و رشد و تکثیر عامل عفونت‌زا را در بدن عفونت می‌نامند.
عوامل بیماری‌زا: به موجودات، مواد یا شرایطی گفته می‌شود که اگر فردی با زمینه مساعد در معرض آنها قرار گیرد به یکی از انواع بیماری‌ها مبتلا می‌شود. این عوامل به چند دسته تقسیم می‌شوند:

۱ عوامل بیماری‌زای زنده

۲ عوامل بیماری‌زای فیزیکی

۳ عوامل بیماری‌زای شیمیایی (بیرونی مانند مواد سمی، سرب و... و درونی مانند گلومز، کلسترول و...)

آلودگی: وجود عوامل عفونت‌زا را در روی سطح خارجی بدن، لباس‌ها و درون آنها، اشیاء و یا مخلوط با مواد غذایی را آلودگی می‌نامند. مثل آلودگی دست یا ظروف و غذای آلوده. آلودگی ممکن است با بروز عفونت همراه باشد و یا نباشد.

آلودگی به انگل‌ها و بندپایان: مثل آلودگی به شیش، آلودگی به انگل‌های روده و...

مخزن بیماری: مخازن بیماری به‌طور کلی موجودات و موادی هستند که عامل عفونی به آن نیازمند است و در آن رشد و تکثیر پیدا می‌کند و بیماری از آنجا منشأ می‌گیرد. مخزن ممکن است انسان، حیوان، گیاه یا ماده باشد.

میزبان: میزبان انسان یا حیوانی است که عامل بیماری‌زا را در خود نگه می‌دارد و به بیماری مبتلا می‌شود.

انتقال عفونت: عبارت است از انتقال عامل عفونت‌زا از مخزن به میزبان که به دو طریق صورت می‌گیرد:

۱ **انتقال مستقیم:** تماس مستقیم، تماس با خاک، گزش حیوانات مانده‌هاری، مادر به جنین مانند سرخچه از راه جفت

۲ **انتقال غیر مستقیم:** وسایل بی جان (لباس، آب، غذا)، ناقل جاندار (بال‌ها و پاهای مگس آلوده)، هوا (ذرات آلوده معلق در هوا)

مصونیت: عبارت است از حالتی که انسان یا حیوان در مقابل بیماری مقاومت پیدا می‌کند تا به آن بیماری مبتلا نشود. مصونیت دو نوع است: طبیعی و اکتسابی

مصونیت طبیعی: حالتی است که به‌طور طبیعی انسان یا حیوان نسبت به برخی از بیماری‌ها مصونیت دارد و هرگز به آن مبتلا نمی‌شود، مانند طاعون گاوی که انسان هیچ وقت به آن مبتلا نمی‌شود.

مصونیت اکتسابی: این مصونیت در بدن انسان وجود ندارد و از محیط خارج باید در بدن به وجود آید. این مصونیت به دو نوع تقسیم می‌شود:

۱ **فعال:** از طریق ابتلا به بیماری و واکسیناسیون انجام می‌شود.

۲ **غیر فعال:** از طریق مادر به جنین و سرم حاوی پادتن جنبه درمانی دارد و کم دوام است.
دورهٔ کمون یا نهفتگی بیماری: که عبارت است از دوره‌ای که عامل بیماری‌زا وارد بدن شده

ولی هنوز علائم بالینی ظاهر نشده است.

حامل: شخص یا موجودی است که عامل عفونت‌زا را دربر داشته و بدون داشتن علائم بالینی بیماری، عامل بیماری‌زا را از خود منتشر می‌کند. فرق حامل با ناقل این است که عامل عفونت‌زا در حامل، تغییر نمی‌کند اما در ناقل، عامل عفونت‌زا مرحله‌ای از تغییر و یا تکامل خود را طی می‌کند.

مراقبت: عبارت است از اقداماتی که پس از مبارزه با بیماری برای تشخیص و شناخته شدن موارد جدید ابتلا صورت می‌گیرد تا هرچه زودتر بیمار درمان و بیماری کنترل گردد.

جداسازی: عبارت است از مجزا نمودن بیمار در دوران واگیری بیماری از سایرین برای جلوگیری از اشاعه بیماری. مانند جداسازی فرد مسلول از سایرین ولی جداسازی در مورد بعضی بیماری‌ها مثل آنفلوانزا و سرماخوردگی غیرعملی است.

ارجاع: انتقال کودک بیمار یا حادثه دیده به محلی امن برای مراقبت‌های درمانی اولیه و اعزام به مراکز درمانی ارجاع نامیده می‌شود.

عوارض بیماری: ضایعات، صدمات و مشکلاتی که در اثر عدم درمان یا ناقص بودن درمان بیماری‌ها در فرد باقی می‌ماند.

